

SISÄLLÖNKUVAILUN ASIAANTUNTIJAVERKOSTON TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2013

Sisällönkuvailun asiantuntijaverkoston tehtävä on kehittää kirjastojen sisällönkuvailutyötä, laatia suosituksia sekä järjestää alan koulutusta.

Sisällönkuvailu on välttämätön osa metadattaa, koska se mahdollistaa aiheenmukaisen tiedonhaun. Sisällönkuvailua ohjaavien suositusten merkitys on korostunut Melindan ja Finnan laajentumisen myötä. Yleisten suositusten rinnalle tarvitaan lisäksi tiettyyn erikoisalaan tai aineistotyyppiin keskittyviä sisällönkuvailuohjeita.

Kokoukset

Vuonna 2013 Sisällönkuvailuverkoston kuului 31 jäsentä. Verkosto on kokoontunut neljä kertaa (30.1., 13.3., 18.9. ja 11.12). Kokouksissa on keskusteltu mm. sanastotyöstä ja sisällönkuvailun työohjeista, suunniteltu kaksi koulutuspäivää ja perustettu kaksi uutta työryhmää.

Tammikuussa perustettuun kaunokirjallisuustyöryhmään ovat kuuluneet Eeva-Liisa Haanpää, Ilkka Haataja, Kaisa Hypén, Lasse Koskela, Raija Löytölä, Jaakko Tuohiniemi, Kiti Vilkki-Eriksson ja Liisa Virtanen. Työryhmä on työskennellyt sähköpostitse ja kokoontunut kaksi kertaa 22.2. ja 11.12. Kaunokirjallisuuden sisällönkuvailuohjeiden ensimmäinen versio valmistui toukokuussa.

Syyskuussa perustettuun laatutyöryhmään nimettiin Esko Siirala (puheenjohtaja), Kirsi Siika-aho, Mirja Anttila, Samuli Kerola, Eila Vainikka, Kiti Vilkki-Eriksson ja Jaakko Tuohiniemi. Työryhmän tehtävänä on laatia dokumentti, jossa määritellään formaateista ja kirjastojärjestelmistä riippumattoman sisällönkuvailun laatukriteerit.

Sisällönkuvailuohjeet

Kaunokirjallisuuden sisällönkuvailuohjeet MARC 21-formaattia varten (beetaversio) julkistettiin 22.5.2013. Ohjeiden työstämistä jatketaan saadun palautteen pohjalta.

Yleiset sisällönkuvailuohjeet MARC 21-formaattia varten on käännetty ruotsiksi. Tekstin *Anvisningar för innehållsbeskrivning i MARC 21 –formatet* on kääntänyt Yvonne Bartley Tritoniasta. Marlene Lundin (Svenska handelshögskolans bibliotek) ja Carola Stjernberg (Åbo Akademis bibliotek) ovat päivittäneet esimerkit ja tarkistaneet terminologian.

Yhteistyö

Lokakuussa 31.10. järjestettiin Sisällönkuvailuverkoston ja Kuvailevan metatiedon asiantuntijaryhmän ensimmäinen yhteinen kokous, jossa käsiteltiin mm. ohjeistusten ylläpitovastuuta, e-aineistojen sisällönkuvailua ja kuvailukäytänteiden yhtenäistämistä. Sovittiin, että yhteisiä kokouksia järjestetään jatkossa kaksi kertaa vuodessa.

Sisällönkuvailuverkoston puheenjohtaja on toiminut Kansallisen kuvailun ohjausryhmän jäsenenä ja osallistunut Kansallisen kuvailun ohjausryhmän, Kuvailevan metatiedon asiantuntijaryhmän ja Sisällönkuvailuverkoston vetäjien yhteiskokouksiin.

Esko Siirala ja Tarja Mäkinen ovat osallistuneet UKJ:n kuvailun ja kokoelmien hallinnan asiantuntijaryhmän toimintaan.

Koulutuspäivät

Vuoden ensimmäinen sisällönkuvailupäivä järjestettiin 22.5.2013 aiheena Kaunokirjallisuuden sisällönkuvailu. Osanottajia oli 100, joista 76 etäosallistujia. Osallistujat pitivät päivää monipuolisena ja kiinnostavana ja toivoivat lisää koulutusta kaunokirjallisuuden asiasanoituksesta.

Syksyn sisällönkuvailupäivän aikana 22.11.2013 käsiteltiin museo- ja arkistoaineistojen sekä televisio-ohjelmien, elokuvien ja pelien sisällönkuvailua. Lisäksi pohdittiin, miten Finna vaikuttaa sisällönkuvailuun ja esiteltiin journalistisen verkkosisällön puoliautomaattista sisällönkuvailua. Juhlasaliin kokoontui 64 henkilöä, etäosallistujia oli 223. Osallistujat pitivät aiheita mielenkiintoisina ja kokivat saaneensa omaan työhönsä liittyviä uusia ajatuksia. Palautteen keskiarvo oli 3,4 asteikolla 1-4.

Tutkijan tietoympäristön kehittämishanke

Suomen yliopistokirjastojen neuvostojen strategiaan sisältyy tavoite kehittää korkeakoulukirjastoille paremmin soveltuvia tietojärjestelmiä.

Sisällönkuvailuverkosto on vuonna 2013 kiinnittänyt huomiota siihen epäkohtaan, että korkeakoulujen kirjastojärjestelmät eivät tällä hetkellä tue kaunokirjallisuuteen liittyvää tietopalvelua. Suurin osa suomalaisesta kaunokirjallisuudesta on edelleen systemaattisen sisällönkuvailun ulkopuolella.

Kaunokirjallisuuden sisällönkuvailutyöryhmän aloitteesta päätettiin kartoittaa, missä laajuudessa kaunokirjallisuutta on sisällönkuvailtu eri kirjastosektoreilla. Samalla tiedustellaan kirjastojen mahdollisuuksia ryhtyä sisällönkuvailuun vanhempaa kotimaista kaunokirjallisuutta kirjallisuudentutkijoiden tarpeisiin.

Tiedotustoiminta

Suomen yliopistokirjastojen neuvoston blogissa on julkaistu kaksi blogikirjoitusta (<http://synblogi.wordpress.com/>).

Sisällönkuvailun asiantuntijaverkoston jäsenet vuonna 2013:

Eeva-Liisa Aatola (Helsingin yliopiston kirjasto, Meilahden kampuskirjasto Terkko)

Mirja Anttila (Kansalliskirjasto, Tutkimuskirjastopalvelut)

Ilkka Haataja (Taideyliopisto, Sibelius-Akatemian kirjasto)

Kirsi Heino, sihteeri (Aalto-yliopisto, Otaniemen kampuskirjasto)

Markku Hiltunen (Diak-ammattikorkeakoulu, Helsinki)

Merja Hyödynmaa (Tampereen yliopiston kirjasto)

Esa Hämäläinen (Maanpuolustuskorkeakoulun kirjasto)

Samuli Kerola (Aalto-yliopisto, Töölön kampuskirjasto)

Lasse Koskela (Helsingin yliopiston pääkirjasto) 31.7.2013 saakka

Maria Lassén-Seger (Åbo Akademis bibliotek) 31.7.2013 saakka

Anja Lehtokari (Aalto-yliopisto, Arabian kampuskirjasto)

Kirsi Lepistö (Tampereen teknillisen yliopiston kirjasto)

Marlene Lundin (Svenska handelshögskolans bibliotek)

Raija Löytölä, puheenjohtaja (Tritonia, Vaasa)

Tarja Mäkinen (Kansalliskirjasto, Kirjastoverkkopalvelut)

Timo Mäntyvaara (Oulun yliopiston kirjasto, Tiedekirjasto Pegasus)

Pirkko-Liisa Nurminen (Helsingin yliopiston kirjasto, Kumpulan tiedekirjasto)

Kristiina Näyhö (Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kirjasto)

Katri Ojaniemi (Turun yliopiston kirjasto, Tieteenalakirjasto Logos)

Ilkka Päiväläinen (Helsingin yliopiston pääkirjasto)

Mirja Raivio (Lapin korkeakoulukirjasto)

Pirjo Rieskjärvi (Jyväskylän yliopiston kirjasto)

Silja Saarikoski (Seinäjoen korkeakoulukirjasto)

Jarmo Saarti (Itä-Suomen yliopiston kirjasto)

Anja Seppänen (Lappeenrannan teknillisen yliopiston kirjasto)

Esko Siirala (Helsingin yliopiston kirjasto, Viikin kampuskirjasto)

Carola Stjernberg (Åbo Akademis bibliotek) 1.8.2013 alkaen

Marjatta Suokari (Turun yliopiston kirjasto, Tieteenalakirjasto Anthropos)

Tuulikki Telenius (Salon kaupunginkirjasto)

Jaakko Tuohiniemi (Helsingin yliopiston pääkirjasto) 1.8.2013 alkaen

Tarja Turunen (Itä-Suomen yliopiston kirjasto, Kuopion kampus)

Eila Vainikka (Suomen kuntaliitto)

Kiti Vilkki-Eriksson (BTJ Finland)